

Tutu kuu uu ni tee Pablo nuu Timoteo

1 ¹Maa san kuu Pablo, tee ni chitniuu ña Jesukristu, chi saa ni kuini maa ia Dios, nagua ni kee yu'u ya ja vi koteku ñayiu ka oo jin Jesukristu. ²Te tee san tutu ya'a nuu maa ni, vi Timoteo, ja kutoo ndeva'a ña san na kuinio se'e ni skua'nu san. Te Tata Ja'nuo jin ia Jito'o Jesukristu na chindee chituu ña jin ni, te koo ni jin janda'u ini ya vi jamani ya.

Xteku ña Pablo jin Timoteo ja ndakani de tno'o Jesukristu

³Siun ni ndaka'an ña san jin ni, te nduu vi ñuu ni ndakuatu san ja ja'a ni vi ndakuanta'u san nuu Dios, ia xiin nuu jinokuechi san jin in jajintnuni vii in jajintnuni va'a san, nagua ni ka osa'a ndi tata velu san. ⁴Te nuu ndaka'an san ja nda'i ni, te ndioo ini san ja ndakuni ña san nagua ja ndusii ini san. ⁵Chi na'a san ja kandija ndaa ni Jesús, nagua ni ka kandija xtna'nu'u ka nana ja'nu ni Loida, vi saa ni nana si'i ni Eunice, te kukanu ndaa ini san ja suni saa ni kandija maa ni.

⁶Te yun guaa xteku ña san ja kuantniuu gua'a ni tniuu va'a ja ni kuta'u ni nuu ia Dios nuu ni sonee san nda'a san xini ni. ⁷Chi tu ni taa ia Dios in espíritu ja sa'a ja vi koyu'o, chi ni taa ya Espíritu ya ja vi koo ndakuio, te vi koka'an too tna'o, te

vi kunio vi ka'nu ni'nuo mao. ⁸Te yun guaa ma kukanoo ni ja ndakani ni tno'o va'a maa Jito'o, te ni ma kukanoo ni siki ja oo san vekaa ja ja'a maa ya. Chi sua'a kuenta'u ni taka tundo'o ja vi tna'o ja ja'a tno'o va'a ia Dios, chi taa maa ya jandakui ya. ⁹Chi ni skaku ni'nu ña ia Dios jion, te ni kana ña ya ja vi kokuo in ñayiu vii in ñayiu va'a. Su masu ni kana ña ya jion jin ja ka sa'o tniuu gua'a, chi saa ni kuini maa ya ja ni ka'an nda'u ni ka'an kee ña ya jin ma'ñu sagua Jesukristu ndee ama ka ja jinkoo ñuyiu ya'a. ¹⁰Te vitna ni xtuu ndijin ia Dios ja ni ka'an nda'u ni ka'an kee ña ya nuu ni kii Jesukristu, ia skaku ni'nu ña jion. Te ni kundee ya nuu jaja'ni ña, nuu ni xne'e ya ja vi ndatekuo nuu vi koo nikuii nikani jin ma'ñu sagua maa tno'o va'a ya. ¹¹Chi ni skuiso siki ña ia Dios jin san ja xtutenuu san tno'o ya, te kokuu san in tee ni chitniuu ña ya ja kaxtno'o san nuu ñayiu sava ka ñuu. ¹²Te yun guaa tna'a san tundo'o ja ja'a tno'o va'a ia Dios, su tu kukanoo san, chi jini san na xiin nuu kandija san. Te kukanu ini san ja ia ka'nu ndeva'a kuu ya, te koto ña ya jin ndi'i ja ni taa ya nuu nda'a san guaa ndee kiuu ja ndii ya.

¹³Te kondikin ni ndi'i tno'o ndaa nagua ni kaxtno'o san, te ni onini ni. Te kandija ni vi ka'an too ni

ñayiu, nagua sa'a in ñayiu oo jin Jesukristu. ¹⁴Koto va'a ni ndi'i tno'o va'a ja ni skuiso siki ña ia Dios jin ni jin ma'ñu sagua Espiritu ya, ia oo jion.

¹⁵Maa ni, chi ja jini ni ja ndi'i ñayiu ka oo ñuu ja tni Asia, chi ni ka xndoo ñai jin san, te ne'u ñayiu yun ka oo uu de, in de kuu Figelo, te inka de kuu Hermógenes. ¹⁶Su jikanta'u san nuu Jito'o ja na ka'an nda'u ka'an kee ña ya jin ñayiu ve'e Onesíforo, chi kua'a jichi ni ndataa de tno'o ndee ini nuu san, te tu ni kukanoo de jin san ja nu'ni san jin kaa ini vekaa. ¹⁷Chi nuu ni jaa de ñuu Roma, te neni kuiti ni ndanduku ña de, vi guaa ndee ni ndani'i ña de. ¹⁸Te maa ia Jito'o na kunda'u ini ña ya jin de kiuu ja ndajiokuiin maa ya. Chi ja jini gua'a maa ni ja ni chituu gua'a ña de nuu ni ka oo ñuu Éfeso.

Vi koyutnu ni nuu tno'o Jesukristu nagua oo in soldado

2 ¹Te maa ni ja kuu ni na kuinio se'e ni skua'nu san, koyutnu ni jin ja ka'an nda'u ka'an kee ña maa Jesukristu. ²Te tno'o ja ni onini ni ja ni kaxtno'o san nuu ni jin nuu kua'a testiu, tno'o yun skuiso siki ni tee ndaa ja kukanu ini ni de, nagua ja vi kaxtno'o de nuu sava ka ñayiu.

³Kuandee ini ni nuu tnundo'o ka tna'o, te kokuu ni na kuinio in soldado gua'a maa Jesukristu. ⁴Chi ni in soldado, tu kiunduu de ja sa'a de inka tniuu siin, nagua ka sa'a sava ka ñayiu in kiuu in kiuu, chi maintno'o skunkuu gua'a de nagua ja junkuaan ini ña tee ni chitniuu

ña yun. ⁵Te suni saa ni, in tee kasiki, chi ma kuu ni'i de in ja vi kuña'a ñayiu nuu ja ma skunkuu de nagua yoso nuu tutu kasiki de yun. ⁶Te in tee jitu nuu ñunde'i de, chi xtnañu'u ka satniuu de, te saa ndani'i de ja kee nuu ñunde'i de yun. ⁷Te ndachikua'a gua'a ni tno'o ja ni ka'an san sua'a, te maa Jito'o taa ja jinkui'nu ini ni ndi'i tno'o ya'a.

⁸Te ma ndunaa sa'un ini ni Jesukristu, ia ni okuu ndikin tata ndee ndi rey David, ia ni ndateku ne'u ndiyi, nagua ka'an tno'o va'a ia Dios ja kaxtno'o san. ⁹Ja ja'a tno'o va'a ya'a guaa vaji tnundo'o siki san ja nu'ni san ini vekaa na kuinio in tee kue'e ndeva'a. Su tno'o va'a ia Dios, chi tu na in kasi ja junkuiin. ¹⁰Yun guaa jandee ini san nuu ndi'i tnundo'o ja kunda'u ini san ñayiu ni kaji ia Dios, nagua ja saa, te suni vi kaku ni'nui jin ma'ñu sagua Jesukristu, te vi koi nuu ye'e tajan nikuii nikani.

¹¹Te tno'o ya'a kuu tno'o ndaa kuiti:

Chi nuu ka ji'o jin Jesús, te suni vi ndatekuo jin ya.

¹²Te nuu ka kundee inio nuu tnundo'o ka tna'o ja ja'a maa ya,

te suni saa ni kentakueio vi kotatnunion jin ya.

Te nuu ja tu ka ndaa yu'o ja ka jinio ya,

te suni ma ndaa yu'u ya ja jini ña ya.

¹³Te nuu ja masu ñayiu ndaa ka kuo nuu ya, su maa ya, chi siun ni kuu ya ia ndaa,

chi ma kuu sama ya nagua oo ya.

Vi kokuo in ñayiu satniuu gua'a nuu ia Dios

¹⁴Te kondaska'an ni ñayiu jian ndi'i tno'o ya'a vi xteku ni jin, jin nuu maa Jito'o, ja ma vi kotee tna'i nani kuu tno'o, chi tu nagua chituu ña, chi nani ja skunaa ña jin ñayiu ka nini yun kuu. ¹⁵Su nduku ndee ni ja kokuu ni in tee gua'a ja ndakuantno'o ia Dios jin ni, na kuinio in tee satniuu ja tu na jakanoo de, chi kaxtno'o gua'a de ndi'i tno'o ndaa ya. ¹⁶Te kujioo ni, ma konini ni taka tno'o ne'e tno'o yichi ja tu jiniu'u ja ka ka'an ñayiu ñuyiu, chi ndi joo ndi joo kua'ankuei mai junkuei nuu jakue'e. ¹⁷Te tno'o ja ka kaxtno'o ñayiu yun jika na kuinio in kue'e xeen ja jika nuu yiki kuñuo. Te uu tee ka kaxtno'o tno'o yun ka kuu Himeneo jin Fileto. ¹⁸Chi ni ka kujioo de nuu tno'o ndaa, te ka kaxtno'o de ja ja ni ka ndateku ndiyi, te jin tno'o ya'a ka skunu nuu ini de sava ñayiu ka kandija. ¹⁹Su visi ni saa, te ni skuja gua'a ia Dios tno'o ya, te ni kendoo yutnu, te suni yoso tno'o ya'a:

Jini maa Jito'o na in ka kuu ñayiu maa ya.

Te suni inka tno'o kachi:

Ndi'i ñayiu ja ka ndakakune'e maa Jesukristu na vi kujioi nuu jakue'e.

²⁰Su in ve'e ka'nu masu maintno'o ni ndatniuu vii ja kuu oro axi plata ka oo, chi suni oo ndatniuu yutnu jin ndatniuu ñu'u. Te ndatniuu vii yun ka jantniuu

kiuu kanuu ka, te ndatniuu nda'u ka yun ka jantniuu ndi'i kiuu ni. ²¹Te nuu ja na in ñayiu nduvii ja ma kosa'i jakue'e, te kokui na kuinio in ndatniuu kanuu ja ni nduvii nuu ia Dios, vi suni jiniu'u nuu maa Jito'o, te oo tua'a ja sa'a ndi'i tniuu gua'a nuu ya.

²²Te yun guaa kujioo ni nuu ndi'i jasi ini ja ka jio'o suchi kuechi, te kondikin ni tniuu ndaa, te kandija ni, vi ka'an too ni ñayiu, te koo ni jin tno'o mani. Te in ni vi kosa'a ni jin ndi'i ñayiu ni ka nduvii anui ja ka ndakakune'i Jito'o. ²³Te kujioo ni, ma konini ni nuu ka tee tna'a ñayiu, chi tno'o vasa kuu, te tu jiniu'u, chi ja jini ni ja nani ja skaxin tna'a ña kuu. ²⁴Chi in tee jinokuechi nuu Jito'o, ma koskiti ini tna'a de jin ñayiu, chi sua'a na kokuu de in tee va'a ini jin ndi'i ñayiu, te na kokuni gua'a de ja kaxtno'o de, te na kuandee ini de. ²⁵Te na ka'an luu de nuu ndakanu ichi ndaa de ñayiu ka ndakoo siki de, axi saa kuantu ndia'a maa ia Dios ja vi ndatna'u ini ñayiu yun, te vi kuni tno'o ndaa. ²⁶Te yun vi kakui nuu nda'a Tachi nuu ni ka ojinokuechi ja ni osa'a ña jin nagua kuini maa.

Kiuu sandi'i te vi kokuso'o ndeva'a ñayiu nuu ia Dios

3 ¹Te suni kuini ja kokuni ni tno'o ya'a: ja nuu kuu yatni kiuu sandi'i, te kaya kua'a jakue'e. ²Chi vi koo ñayiu ja maa ni vi kondi'ni ja ja'a mai, te vi jio'i ja vi koneva'i kua'a xu'un, te vi sa'a ka'nui mai, te vi sa'a teyii ndeva'i, te vi ka'an ne'i, te vi koso'o ndeva'i

nuu tatai vi nuu nanai, te tu ka jini ja vi ndakuanta'ui, te vi sa'i jakue'e jasua'a, ³te ma vi konda'u ini, te ma vi kuaka'nu ini, te vi ka'an kue'i siki inka ñayiu, te ma vi kundi vi ka'nu ni'nui mai, te vi koxeen ndeva'i, te vi skexikoi ndi'i java'a. ⁴Te suni vi kokui in ñayiu ja xtuu tna'i, te ma vi ndakani gua'a ini na tniuu vi sa'i, te vi kokuu vixin ndeva'i, te vi ndukui ja vi kusii ini mai, masu ja vi ndandukui ia Dios. ⁵Te visi ka sa'i ja ka chiñu'i ia Dios, su jin nagua ka sa'i xne'e ja masu ka oi jin jaka'nu maa ia Dios. Te kaxtno'o san ja kujioo ni nuu ndi'i ñayiu yun.

⁶Chi ne'u ñayiu yun ka oo ñayiu ka jika ve'e ve'e, ka xnda'u ñasi'i ja tu ka jini vi koto va'a maa ja ka sa'a ndeva'a yika kuechi, te ka kundee ñayiu yun ka jaka ña nuu ndi'i jakue'e ja ka kusii ka kuvatu ini ña. ⁷Te visi siun ni ka kutua'a ka ña, su ma kentakuei ña ja vi kuni ña tno'o ndaa. ⁸Te nagua ni ka osa'a uu tee tasi, ni ka onani Janes jin Jambres, ja ni ka ondakoo de siki ndi Moisés, te suni saa ni ka sa'a ñayiu ya'a, chi ka ndakoi siki tno'o ndaa, chi ka neva'i jajintnuni kue'e, te ni ka kendoo kue'i, chi tu ni ka kandijai. ⁹Te ma kekuei gua'i jin ja ka sa'i, chi vi kuni ndi'i ñayiu ja ndimaa ñayiu vasa ka kui, nagua ni ka ndo'o nduu tee ndee jana'a yun.

Xteku ña Pablo jin Timoteo

¹⁰Su maa ni, vi Timoteo, chi ja jini ni ndi'i tno'o kaxtno'o san, vi naxa oo san, vi nagua kuini san ja sa'a san, vi naxa kandija san, vi

naxa jaka'nu ini san, vi naxa ka'an too san ñayiu, vi naxa kundee ini san jin ndi'i tundo'o. ¹¹Te ja jini ni ja ni ka sondikin ña ñayiu jin san, te kua'a tundo'o ni tna'a san, chi nuu ni oo san ñuu Antioquía vi ñuu Iconio vi ñuu Listra, ni ka sondikin ña ñayiu jin san. ¡Nase kuakua'a tundo'o ni tna'a san! Su nuu ndi'i tundo'o ya'a ni skaku ni'nu ña maa Jito'o. ¹²Te oo ndaa kuiti ja ndi'i ñayiu ka kuini ja vi kokui ñayiu vii nuu maa Jesukristu, vi tna'i tundo'o, chi vi sondikin ña ñayiu jin. ¹³Su ñayiu kue'e yun vi ñayiu ka xnda'u sava ka ñayiu, chi vi vi'i ka ki'inkuei, chi vi xnda'u kai ñayiu, te suni vi xnda'u ña jin mai.

¹⁴Su koyutnu maa ni nuu tno'o ja ni kutua'a ni, te ni kukanu ini ni ja oo ndaa, chi ja jini ni na in ni kaxtno'o nuu ni. ¹⁵Te ndee nuu luluu ja jini gua'a ni naxa ka'an tno'o yoso nuu tutu ii. Te tno'o yun sa'a ja kundichi ni, nagua ja kaku ni'nu ni jin ma'ñu sagua ja kandija ni Jesukristu. ¹⁶Te ndi'i tno'o yoso nuu tutu ii kuu tno'o ja ni ka'an maa ia Dios ini anu ñayiu, te ni ka tei tutu ya'a, te jiniu'u ja kaxtno'o nuu ñayiu, vi kuxeen nuu ñayiu ka sa'a jakue'e, vi jiniu'u ja ndakanu ichi ndaa ña, vi kaxtno'o naxa vi sa'a ndaa ñayiu, ¹⁷nagua ja ñayiu maa ia Dios, na vi kokui ñayiu ndaa, te na vi kotua'a gua'i ja vi sa'i ndi'i tniuu gua'a.

4 ¹Te skuiso siki ña san tno'o ya'a jin nuu ia Dios vi jin nuu Jito'o Jesukristu ja ndii ya ja tatnuni ya nuu ñayiu, te ka'nde ndaa ya kuechi ñayiu ka tekui vi

ñayiu ni ka ji'i. ²Te kaxtno'o ni tno'o ia Dios nuu ñayiu, te koxnuu ni jin nuu ka nini vi nuu ña ka jain ja vi konini. Te sino ini ni jin ja na vi kujioi nuu ichi kue'e vi kuxeen ni nui vi xteku ni jin, su koka'nu anu ni ja ma kiti ini ni nuu kaxtno'o ni nui. ³Chi koo in kiuu, te ma vi kokuini ka ñayiu ja vi konini tno'o ndaa ja ka kaxtno'o, su vi kondioo ndeva'a ini ja vi konini tno'o ja ka kusii ini mai, te vi xtutui kua'a tee vi kaxtno'o nino'o tno'o ja ka junkuaan ini mai. ⁴Te vi kujioi nuu ichi ndaa, te vi ndajiokuiin ja vi konini ndimaa ni kuentu ja ni ka ondakani ndi nija'nui. ⁵Su maa ni, vi Timoteo, kui'nu ini ni ndi'i tno'o gua'a, te kuandee ini ni nuu tnundo'o ja tna'a ni, te xtutenuu ni tno'o va'a ia Dios nuu ñayiu, te skunkuu ni tniuu ja ni tenuu ña ia Dios.

⁶Chi ja oo maa san ja soko san maa san nuu ia Dios, chi ja oo yatni ja kuu san. ⁷Te ja ni kundee san ni jaxin tna'a gua'a san jin jakue'e, te ja ni xndi'i san tniuu ja ni chitniuu ña ia Dios jin san, te oo yutnu ni san nuu tno'o kandija san. ⁸Te vitna, chi ja ndetu ña in ja kuta'u san ja ni sa'a ndaa san, te skuta'u ña maa Jito'o kiuu ja ndii ya, chi maa ya kuu ia ja ja'nde ndaa kuechi, te masu maintno'o ni nuu sein taa ya, chi suni kuña'a ya nuu ndi'i kuiti ñayiu ja ka kutoi vi kuni ja ndii ya.

**Ni ka xndendoo nda'u ña
tee ka skua'a jin Pablo**

⁹Te nduku ndee ni, te ñama kii ni kikoto ña ni. ¹⁰Chi ni xndendoo

ña Demas, chi ni jio'o ka de ja oo ñuyiu ya'a, te kua'an de ñuu Tesalónica. Te Crescente, chi kua'an de Galacia. Te suni Tito, chi kua'an de Dalmacia. ¹¹Te maintno'o ni ka Lucas kuu tee ka oo jin san. Te ndanduku ni Marcos, te kikuei ni jin de, chi jiniu'u san de ja chituu ña de jin tniuu maa ia Dios ja ka sa'o. ¹²Te Tíquico, chi ni tetniuu san de kua'an de ñuu Éfeso. ¹³Te kiuu ja kii ni, te kinda'a ni joo soo su'nu san ja ni xndendoo san ve'e Carpo ja oo de ñuu Troas, te suni kinda'a ni taka liuru san, te kanuu ka ja kinda'a ni tutu ja kuu ñii kiti ja jiniu'u ka san.

¹⁴Te Alejandro, tee kani kaa, chi ja ni kuu kua'a jakue'e sa'a ña de. Su maa Jito'o na ndajione'e ndajiotaa ya ja nduta'u maa de ja siun ni sa'a ña de jin san. ¹⁵Te suni koto ni maa ni nuu de, chi ndakoo xeen de siki tno'o ka kaxtno'o.

¹⁶Te jaxtnañu'u nuu ni ja'an san nuu tee ja'nde kuechi ja ni ka'an ni'nu san ja ja'a san, te tu na in ni chituu sa'un ña jin san, chi ndi'i kuiti ni ka xndonda'u ña. Te Dios na kuaka'nu ini ja siun ni ka sa'i. ¹⁷Su ni oo maa Jito'o jin san, te ni taa ya jandakui san ja ni kuu ni kaxtno'o san tno'o va'a ia Dios nuu ndi'i ñayiu sava ka ñuu, te ni ka onini. Saa te ni skaku ni'nu ña Jito'o nuu nda'a tee inu xeen ndeva'a, ja ka kuu de na kuinio ndika'a. ¹⁸Te ni ndatau ña Jito'o nuu ndi'i jakue'e, te ndakuaka ña ya ki'in san nuu tatnuni ya ndee andivi. Te nuu maa ya na koo ja ye'e tajan nikuii nikani. Saa na kokuu.

Tno'o sandi'i ni ka

¹⁹Te kuña'a ni nuu Prisca jin Aquila jin ñayiu ve'e Onesíforo ja ndakan tno'o san jin, ¿a kukueni ka oi? ²⁰Te ni kendoo Erasto ñuu Corinto, su Trófimo, chi ku'u de, guaa ni xndendoo san de ñuu Mileto. ²¹Te nduku ndee ni ja kii

ni ama ka ja kee yoo vijin. Te ka ndakan tno'o ndeva'a ña Eubulo vi Pudente vi Lino vi Claudia vi ndi'i ñayiu ka skua'a, ja ¿a kukueni ka oo ni, te saa vi ka'an ni jin?

²²Te na koo maa Jito'o Jesukristu ini anu ni. Te na koto na kuni ña ya jin ndi'i ni. Saa na kokuu.